

Fig. 158. U 449. Harg, Odensala sn. Efter B 180.

askir U 318, **porker** U 14, **pukir** Ög 81, **hulmkir** U 326. *Fastgærðr* synes visserligen icke vara känt från någon annan källa. Detta kan emellertid knappast vara någon avgörande invändning, då kvinnonamn överhuvud äro mycket sparsamt belagda. Viktigare är, att man snarast väntar ett mansnamn, då ännu ett sådant följer. Syster nämnes i en uppräknings efter sina bröder; moderns namn står antingen först eller också sist, efter sönerna. Om namn på *Fast* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 99 f.

U 449 är endast ett fragment. Början och slutet av inskriften saknas. Slutet måste ha innehållit orden »sten (denna) efter N. N., sin fader», sålunda minst 25—30 runor. På den motsatta sidan har stått inskriftens början; den har sannolikt utgjorts av tre namn, utom de båda som finnas kvar. Av allt att döma har stenen sålunda varit mycket stor; det bevarade stycket kan knappast motsvara hälften. Det torde sålunda ha varit en runsten av 2 meters höjd eller mera.

Stenens yta innanför runslingan upptages av ett dekorativt djur i bästa runstensstil. Det påminner om den fristående djurteckningen på U 428. Liknande fristående djurbilder finnas f. ö. i många uppländska ristningar, exempelvis U 248, 251, L 186 (B 383) Gamla Uppsala prästgård, L 212 (B 403) Tjocksta, Danmarks sn, L 304 (B 546) Broby, Funbo sn.

450. Harg, Odensala sn.

Pl. 74.

I Hargs hemhage, mellan gården och vägen Odensala—Rickeby, ligger strax S om infartsvägen till Harg en berghäll, 100 m. V om landsvägen och 200 m. ÖSÖ om mangårdsbyggnaden i Harg. I östra sluttningen av berget, ungefär 1 m. över marken, nära södra kanten av berget, finnes med små, fina runor följande inskrift:

sbun

hiok r

5

Runornas höjd är $6\frac{1}{2}$ —8 cm. 1 **s** har normal form. 2 **b** har raka bst, som bilda spetsiga vinklar. 5 **h** har mycket stora bst; de ha ungefär samma längd som hst. Även 7 **o** har tämligen stora bst, som skära hst under spetsig vinkel. 8 **k** är på mitten nött eller vittrad. Sista runan kan icke vara annat än **r**. Övre delen av bst är rundad (i olikhet mot 2 **b**); den går i det när-

maste in till hst, dock knappast helt, och sedan i en vid båge utåt höger. Nedre delen av bst är emellertid vittrad eller förstörd; den skäres av en spricka i berget, och ristningen upphör strax nedanför denna.

5—8 **hiok** återger fsv. *hiogg* 'högg'. 9 **r** är första runan i ordet *runar* 'runor'. Man bör då förutsätta, att 1—4 **sbun** innehåller subjektet i satsen, namnet på den person, som har huggit runorna. Skulle det möjligen kunna vara en förkortad skrivning av namnet *Æsbiorn* Äsbjörn?

Det finns, så vitt jag förstår, inga skäl att misstänka, att ristningen icke skulle vara äkta, m. a. o. att den skulle vara tillkommen i senare tid. Den var, då den av mig första gången undersöktes, täckt av samma hårda stenlav som berget i övrigt, och det fanns i ristningslinjerna icke ett spår av sentida huggning. Försök visade, att huggning i berget gav en färsk yta, som vida skilde sig från patinan i de ristade runorna.

451. Hova, Odensala sn.

Litteratur: B 172, L 555. Ransakningarna 1667—84; J. Hadorph, *Resejournal* 1682; J. Peringskiöld, *Monumenta* 3, bl. 143; UFT h. 2 (1872), s. 47.

Avbildning: J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 172).

»I Hoffva hos Johan Pedersson Skattebonden finnes Een Runsteen i Kiellarmuren», meddelas i *Ransakningarna*. Runstenen var i själva verket endast ett fragment. Hadorph antecknar under sin resa: »Hofva by ett lijtet stycke i en källaremur.» På träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* finnes anteckningen: »Hofva källar svala» (B 172: »Hofva källare svala», L 555: »Hofva källare»). Senare uppgifter saknas, och fragmentet synes vara förkommet.

Fragmentets storlek ungefär $0,90 \times 0,75$ m.

Inskrift (enligt B 172):

... **ir** ⁵ **stain** ¹⁰ **bru** ...

... [æft]ir Stæin bro[ður] ...

»... efter Sten, (sin) broder ...»

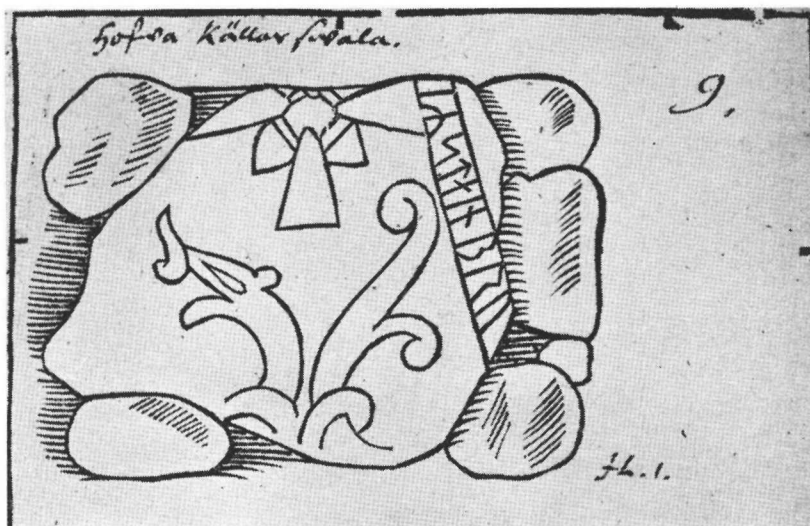

Fig. 159. U 451. Hova, Odensala sn. Efter B 172.